

Legea Privind organizarea și funcționarea piețelor produselor agricole și agroalimentare

Capitolul I. DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Domeniul reglementării

Prezenta lege stabilește cadrul juridic privind organizarea piețelor produselor agricole și agroalimentare de către persoanele fizice și persoanele juridice care produc, depozitează, prelucreează și/sau comercializează aceste produse, la nivel național sau pe zonă de producție, pe piețele interne și/sau externe, precum și funcționarea acestor piețe.

Articolul 2. Noțiuni și definiții

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

produse agroalimentare – produse naturale, de origine vegetală sau animală, inclusiv bioproduse și produse semiprelucrate, prelucrate și/sau conservate, derivate din cele naturale;

piața produsului agroalimentar – totalitatea relațiilor legate de actele de vânzare-cumpărare, inclusiv cererea și oferta unui produs agroalimentar, precum și locul de întâlnire între vânzătorii și cumpărătorii produsului;

filierea produsului – sistem de relații funcționale care leagă producătorii agricoli, depozitarii, distribuitorii, comercianții, alți prestatori de servicii și/sau bursele de mărfuri care tranzacționează același produs sau un grup de produse în vederea utilizării și/sau consumului acestora;

reglementarea filierei produsului – totalitatea măsurilor legislative și instituționale, stabilite pentru filiera unui produs sau unui grup de produse, privind ansamblul mecanismelor și instrumentelor de construcție comună de piață;

Consiliu pe filiera produsului – organism constituit prin participarea partenerilor de pe filiera produsului și a reprezentanților autorității publice;

organizație profesională – organizație de interes public, cu statut de asociație necomercială, al cărei obiect de activitate îl constituie un anumit produs;

an de piață – perioadă de timp corespunzătoare comercializării produselor, diferită de anul calendaristic sau anul agricol, stabilită la propunerea Consiliului pe filiera produsului prin ordinul ministrului agriculturii, dezvoltării regionale și mediului;

prețul pieței interne – preț care se formează în mod liber pe piață, pe baza raportului concurenței dintre cererea și oferta la fiecare produs;

preț indicativ – preț care, în condițiile prevăzute de piață, indică media ponderată a prețurilor într-o perioadă de timp;

preț de referință – preț estimat de Consiliul pe filiera produsului, care stă la baza negocierilor prețurilor de vânzare-cumpărare pe produse sau grupe de produse între cele două părți – vânzător și cumpărător, fără efect de restricționare a concurenței;

intervenție – mecanism de reglementare a pieței interne, cu scopul de a susține prețurile produselor pe piață, prin preluarea surplusului în stocuri publice de intervenție;

preț de intervenție – preț minim, garantat, pe care autoritatea administrației publice centrale abilitată îl plătește la achiziționarea unui produs agricol în condițiile de calitate și cantitate stabilite;

stoc public de intervenție – cantitatea de produse agricole achiziționată de pe piața internă de autoritatea administrației publice centrale abilitată în condițiile legii;

primă de export – sprijin financiar acordat cu scopul de a promova produsele pe piețele externe, cu respectarea obligațiilor și acordurilor comerciale internaționale;

sistem informatic de piață – sistem de evidență a datelor de pe filiera produsului, legat de administrarea pieței și de aplicarea măsurilor de reglementare pe filieră.

Articolul 3. Obiectivele reglementării piețelor agricole și agroalimentare

Reglementarea piețelor agricole și agroalimentare asigură, în principal, realizarea următoarelor obiective:

a) organizarea și funcționarea piețelor produselor agricole și agroalimentare pe principii concurențiale reale și stabile;

b) acoperirea consumului intern și diminuarea deficitului balanței comerciale;

c) asigurarea calității și securității produselor agroalimentare;

d) creșterea veniturilor obținute din activitățile agricole și agroalimentare;

e) creșterea durabilă a performanței economice și a competitivității în agricultură și industria alimentară;

f) sporirea exportului produselor agricole și agroalimentare.

Capitolul II. ORGANISME INSTITUȚIONALE PENTRU REGLEMENTAREA PIEȚELOR AGRICOLE ȘI AGROALIMENTARE

Articolul 4. Asigurarea activității piețelor produselor agricole și agroalimentare

(1) Activitatea piețelor produselor agricole și agroalimentare se reglementează de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și de Consiliul pe filiera produsului (denumit în continuare *Consiliu pe produs*), în funcție de atribuțiile și responsabilitățile fiecăruia cuprinse în prezenta lege.

(2) Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare elaborează strategia și politicile agricole de piață și asigură realizarea cadrului juridic și a reglementărilor specifice în colaborare cu organismele partenieriale ale Consiliului pe produs.

Articolul 5. Consiliul pe produs

În scopul elaborării politicilor sectoriale pe filiera produsului și al armonizării acestora cu strategia și politicile naționale de piață agricolă, pentru fiecare filieră a produsului se înființează un consiliu pe produs, care reprezintă structura organizatorică la nivel național, fără personalitate juridică, formată din reprezentanți ai organizațiilor profesionale pe produs sau pe un grup de produse care sînt din aceeași structură ramurală și reprezentanți ai Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerului Finanțelor, Ministerului Economiei ai Consiliului Concurenței și, după caz, reprezentanți ai altor autorități și instituții publice din administrația publică centrală.

Articolul 6. Obiectivele Consiliului pe produs

(1) Consiliul pe produs are următoarele obiective:

a) stimularea, promovarea și dezvoltarea activității pe fiecare filieră în beneficiul partenerilor filierei;

b) analiza pieței, pe baza informațiilor de pe filierele produsului, privind cererea la principalele produse agricole și agroalimentare, aprecierea anuală a potențialului de producție, cuantificarea ofertei, estimarea costurilor și a prețurilor;

c) propunerea de măsuri legislative de reglementare a pieței pe filiera produsului;

d) propuneri de scheme de sprijin financiar și de avizare a beneficiarilor acestor scheme;

e) monitorizarea rezultatelor măsurilor adoptate, bilanțul acordului profesional pe produs;

f) dezvoltarea activităților de promovare și informare a partenerilor pe filieră asupra acțiunilor, programelor și măsurilor adoptate;

g) consultare în vederea avizării proiectelor de acte normative inițiate de alte instituții publice;

h) estimarea prețului de referință pentru produsele prevăzute la art.21 alin.(1).

(2) Pentru realizarea obiectivelor și măsurilor legate de reglementarea pieței produselor agricole și agroalimentare, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului încheie cu Consiliul pe produs acorduri, care vor fi publicate în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(3) Acordurile vor cuprinde, în principal, prevederi referitoare la:

a) îmbunătățirea sistemului informațional privitor la cererea, oferta și prețurile principalelor produse agricole și agroalimentare;

b) stabilirea programului anual de producție pentru principalele culturi agricole și specii de animale;

c) consultarea consiliilor pe produse cu privire la proiectele de acte normative pe care le inițiază Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului pentru domeniul respectiv.

Articolul 7. Principiile de constituire a Consiliului pe produs

(1) Consiliul pe produs armonizează solicitările organizațiilor profesionale pe produs reprezentate și formulează propuneri privind îmbunătățirea activității din domeniul pe care îl reprezintă.

(2) Consiliul pe produs reprezintă o structură organizatorică deschisă, la care pot să adere și alte structuri asociative din sectorul privat, cu menținerea parității inițiale în componența acestuia, în conformitate cu regulamentul de organizare și funcționare propriu.

(3) Produsele agricole și agroalimentare pentru care se vor constitui consilii pe produs se vor aproba prin hotărâre a Guvernului, la inițiativa Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, în urma consultării organizațiilor profesionale pe produs, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(4) Numărul reprezentanților partenerilor de pe filieră în fiecare Consiliu pe produs se stabilește astfel încât să se asigure paritatea dintre producătorii de materie primă și ceilalți parteneri pe filieră și un grad maxim de reprezentativitate pe fiecare verigă a filierei.

(5) În fiecare Consiliu pe produs, reprezentanții autorităților publice specificate la art.5 sînt desemnați și rechemați de conducătorii instituțiilor în cauză.

(6) Consiliul pe produs își poate organiza structuri în zonele specifice produselor pentru care este înființat, cu respectarea prevederilor cuprinse în prezenta lege.

Articolul 8. Principiile de activitate a Consiliului pe produs

(1) Consiliul pe produs își începe activitatea la solicitarea în scris a tuturor reprezentanților partenerilor de pe filiera produsului, adresată Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și Ministerului Economiei, cu indicarea reprezentanților din fiecare parte, al căror număr se coordonează în prealabil. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și Ministerul Economiei, în 5 zile de la data primirii solicitării, desemnează reprezentanții săi în consiliu și convoacă prima ședință a consiliului.

(2) Conducerea Consiliului pe produs se asigură de către comitetul director, alcătuit din 3-7 membri, unul dintre aceștia reprezentînd Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, desemnat prin ordin de către ministrul agriculturii, dezvoltării regionale și mediului, iar ceilalți, reprezentanți ai sectorului privat. Comitetul director se alege la prima ședință a consiliului, cu votul majorității calificate a partenerilor de pe filieră care sînt membri ai Consiliului pe produs.

(3) Secretariatul Consiliului pe produs este asigurat de specialiștii Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, în colaborare cu reprezentanții Consiliului pe produs desemnați de comitetul director.

(4) Pentru analiza propunerilor Consiliului pe produs și a proiectelor de acte normative elaborate de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare se pot constitui comisii de lucru alcătuite din 7 membri, 3 dintre care sînt desemnați de ministrul agriculturii și industriei alimentare mediului și cîte 2 - de ministrul finanțelor și de ministrul economiei.

(5) Membrii comisiilor de lucru vor fi specialiști și experți, care au atribuții privind analiza problematicii specifice și elaborarea materialelor ce urmează a fi supuse dezbaterii Consiliului pe produs. Comisiile de lucru armonizează punctele de vedere ale reprezentanților Consiliului pe produs și ale ministerelor implicate.

(6) Consiliul pe produs își desfășoară activitatea în baza regulamentului de organizare și funcționare propriu, elaborat de comitetul director, pe care îl aprobă în termen de 30

de zile de la data constituirii, cu votul a două treimi din membrii consiliului.

Articolul 9. Finanțarea activității Consiliului pe produs

Activitatea Consiliului pe produs este finanțată din cotizațiile membrilor săi, precum și poate fi finanțată din fonduri private, constituite, în condițiile prezentei legi, pe filierele produselor, sau din alte surse legale.

Articolul 10. Organizația profesională pe produs

(1) Organizația profesională pe produs este formată prin asocierea reprezentanților producătorilor sau ai procesatorilor aceluiași produs ori prin asocierea reprezentanților prestatorilor aceluiași servicii.

(2) Fiecare organizație profesională pe produs trebuie să fie reprezentativă în cadrul filierei produsului respectiv.

Articolul 11. Înființarea organizației profesionale pe produs

(1) Înființarea organizațiilor profesionale pe produs se face cu respectarea prevederilor legale referitoare la asociații, cu avizul pozitiv al Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, la nivel raional și național.

(2) Organizațiile profesionale pe produs vor fi avizate de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare dacă îndeplinesc următoarele condiții:

a) au înscrise în statut principalele obiective și activități prevăzute la art.12 și 13, precum și prevederi referitoare la posibilitatea aderării de noi membri;

b) își desfășoară activitatea în una sau mai multe zone de producție din teritoriu;

c) reprezintă o parte semnificativă din producția și/sau comerțul, și/sau procesarea produselor agricole în zona de producție; în cazul în care sînt implicate mai multe zone de producție, aceste organizații trebuie să demonstreze un minim de reprezentativitate la nivelul fiecărei zone de producție;

d) desfășoară activități în interesul consumatorilor: informare, studii de piață, implementarea standardelor de calitate și altele asemenea.

Articolul 12. Obiectivele principale ale organizației profesionale pe produs

Obiectivele principale ale organizației profesionale pe produs sînt:

a) dezvoltarea durabilă a producției agricole, prin sprijinirea producătorilor agricoli privați, pentru a pune în valoare resursele materiale și umane din spațiul rural, în vederea creșterii puterii economice a fermierilor și asociațiilor agricole;

- b) corelarea nivelului producțiilor și a calității produselor cu cerințele pieței, creșterea producției, desfacerea produselor și stimularea producției produselor biologice;
- c) îmbunătățirea sistemului informațional privind cererea și oferta;
- d) dezvoltarea pieței produselor agroalimentare și formarea spiritului de afaceri, specific economiei de piață, care să asigure prețuri de vânzare competitive;
- e) promovarea produselor agroalimentare pe piața internă și externă;
- f) asigurarea de șanse și drepturi egale pentru toți membrii;
- g) participarea producătorilor agricoli la elaborarea strategiilor și programelor de dezvoltare din sectorul pe care îl reprezintă;
- h) apărarea intereselor membrilor în relațiile acestora cu alte organisme guvernamentale și ale administrației de stat;
- i) elaborarea și promovarea unor programe de susținere financiară a membrilor;
- j) conlucrarea cu organismele finanțatoare din țară sau din străinătate pentru contractarea de credite și implementarea unor programe care să asigure dezvoltarea unor exploatații viabile și competitive;
- k) colaborarea cu alte organisme ale statului și ale societății civile în vederea unor înțelegeri comune privind politica de prețuri de vânzare și achiziție în relațiile cu agenții economici;
- l) preocuparea pentru promovarea unor practici, tehnologii de producție, care să asigure protecția mediului înconjurător;
- m) acordarea de consultanță, în principal în domeniul asocierii, managementului și marketingului, în colaborare cu Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

Articolul 13. Activitățile principale ale organizației profesionale pe produs

Organizația profesională pe produs desfășoară următoarele activități principale:

- a) propune autorităților administrației publice, prin consiliile pe produs, măsuri pentru îmbunătățirea eficienței economice pe filiera produsului;
- b) prezintă puncte de vedere referitoare la proiectele de acte normative din domeniul său de activitate pentru a fi promovate de autoritățile publice;
- c) formulează propuneri de îmbunătățire a activităților de pe filiera produsului, referitoare la:

- informații de piață, analize și prognoze necesare orientării producției spre obținerea de produse adaptate cererii consumatorilor și protecției acestora;
- igiena produselor agroalimentare, originea și etichetarea acestora;
- punerea în valoare a mărcilor de produs și a indicațiilor geografice, potrivit prevederilor Legii privind mărcile și denumirile de origine a produselor;
- activitățile de consultanță, expertiză tehnică și tehnologică, precum și instruire, destinate membrilor;
- rezolvarea amiabilă a neînțelegerilor dintre membri;
- alte activități de interes comun pentru membri.

Articolul 14. Organele de conducere ale organizației profesionale pe produs

Organele de conducere ale organizației profesionale pe produs sînt stabilite prin statutul acesteia și prin legi.

Articolul 15. Asigurarea exercitării drepturilor și îndeplinirii obligațiilor de către organizația profesională pe produs

(1) Organizația profesională pe produs asigură membrilor săi exercitarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor, în conformitate cu propriul statut, și împuternicește reprezentanții săi în Consiliul pe produs să ia decizii în numele organizației, conform celor hotărîte de aceasta.

(2) Statutul organizației profesionale pe produs va cuprinde, în mod expres, prevederi referitoare la hotărîrile pe care aceasta le poate lua în raporturile dintre membrii asociației.

Articolul 16. Responsabilitatea organizației profesionale pe produs

În cazul în care una dintre organizațiile profesionale pe produs nu respectă clauzele acordurilor încheiate de Consiliul pe produs cu Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, reprezentarea acesteia în Consiliul pe produs încetează de drept.

Articolul 17. Obligațiile organului central de specialitate

(1) Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare împreună cu ministerele reprezentate în comisiile de lucru vor asigura elaborarea proiectelor de acte normative potrivit acordurilor încheiate cu Consiliul pe produs.

(2) Acordurile încheiate vor cuprinde, în principal, prevederile stipulate la art.6 alin.(3).

(3) Acordul profesional pe produs se încheie pentru fiecare an de piață, este însușit de toți partenerii de pe filieră, se realizează de către Consiliul pe produs și se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii, dezvoltării regionale și mediului, cu publicare ulterioară în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(4) Reprezentantul autorității publice în Consiliul pe produs va monitoriza modul de realizare a măsurilor cuprinse în acordul profesional și va depune ministrului un raport la sfârșitul anului de piață.

Capitolul III. MECANISME ȘI INSTRUMENTE DE REGLEMENTARE A PIEȚELOR AGRICOLE ȘI AGROALIMENTARE

Articolul 18. Mecanismele de reglementare a piețelor agricole și agroalimentare

Mecanismele de reglementare, specifice filierei produsului, pentru produsele prevăzute la art.21 alin.(1) se stabilesc în modul prevăzut de lege, la inițiativa Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, în urma consultării Consiliului pe produs respectiv, și se pun în aplicare de către autoritățile învestite cu atribuții în domeniu.

Articolul 19. Instrumentele de reglementare a piețelor produselor agricole și agroalimentare

(1) În aplicarea schemelor prevăzute la art.20 alin.(1), pot fi folosite instrumente și măsuri de reglementare a piețelor produselor agricole și agroalimentare după cum urmează:

a) prețul pieței interne;

b) prețul indicativ, prețul de bază sau prețul de referință;

c) prețul de intervenție;

d) contracte încheiate între producătorii agricoli și achizitorii de produse agricole materie primă pentru realizarea obiectivelor din acordurile profesionale, care trebuie să cuprindă clauze referitoare la obligațiile ce revin părților, condițiile și termenele de livrare, calitatea produselor, prețul, termenele de plată, modalitățile de plată și de garantare a plății prețului, instrumentele de plată și clauzele privind penalitățile pentru nerespectarea contractului;

e) inițierea, organizarea și declanșarea de intervenții pe piață și orice alte măsuri similare, propuse de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și coordonate cu consiliile pe produse, în cazul perturbării pieței, datorate unui surplus de produse pe piață, conform reglementărilor în vigoare;

f) intervenția pe piață, aplicată în anumite situații și pentru cantități determinate, prin constituirea și depozitarea stocurilor de intervenție și introducerea ulterioară pe piață a acestora, cu asigurarea strictă a procedurilor și a cerințelor privind destinația, în volumul mijloacelor financiare prevăzute în bugetul de stat;

g) prime de export în vederea susținerii prețurilor și, pe această cale, promovarea și stimularea exportului de produse agricole și agroalimentare;

h) măsuri de reglementare în cazul lipsei unor produse pe piață;

i) alte măsuri convenite de organismele instituționale cu atribuții în reglementarea pieței.

(2) În cazuri justificate, rezultate din necesitatea organizării piețelor agricole și agroalimentare și din specificul acestora, schemele, măsurile și instrumentele de reglementare pot fi adoptate individual sau simultan, pînă la dispariția factorilor care au generat adoptarea acestora, în coordonare cu consiliile pe produs.

(3) Pentru informarea operatorilor asupra condițiilor pieței, cu 30 de zile înaintea începerii anului de piață, partenerii de pe filieră pot conveni prețuri indicative, prețuri de bază sau prețuri de referință la produsele de pe filieră.

(4) Prețurile convenite conform prevederilor alin.(3) se supun aprobării Consiliului pe produs și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(5) Colectarea, înregistrarea, stocarea, consultarea și diseminarea informațiilor de piață privind stocurile, producția marfă, prețurile sintetice din baza de date a filierelor agroalimentare se asigură prin Sistemul informatic al piețelor agricole și agroalimentare, sistem informatic integrat, organizat, în condițiile legii, de Consiliul pe produs.

(6) Fondurile pentru finanțarea măsurilor de reglementare cuprinse în prezenta lege se formează din contul mijloacelor bugetului de stat, în limita prevederilor bugetare aprobate.

(7) Susținerea financiară a măsurilor de reglementare a piețelor agricole se poate asigura și din fonduri private, constituite pe filiera produsului, în condițiile legii.

Articolul 20. Stabilirea măsurilor de reglementare a pieței produselor agricole și agroalimentare

(1) Măsurile de reglementare pentru produsele prevăzute la art.21 alin.(2) cuprind scheme de sprijin, specifice fiecărui produs, după cum urmează:

a) sprijin financiar, prin plăți directe sau subvenții acordate producătorilor agricoli sau altor parteneri de pe filiera produsului, prevăzute în bugetul de stat pentru anul respectiv;

b) subvenție, prevăzută de lege, pentru creșterea calității producției și a transferului tehnologic;

c) mecanisme de intervenție pe piață;

d) scheme privind comerțul exterior cu produse agricole și agroalimentare, care includ regimul tarifar și, după caz, contingente tarifare preferențiale, măsuri de susținere și promovare a exportului de produse agricole și agroalimentare sau alte măsuri cu efect echivalent, cu respectarea regulilor și procedurilor cuprinse în prevederile acordurilor și convențiilor internaționale relevante la care Republica Moldova este parte.

(2) Calitatea produselor pentru care se aplică schemele prevăzute la alin.(1) este cea prevăzută prin contractele încheiate și/sau, după caz, prin normele naționale și internaționale în vigoare.

Articolul 21. Stabilirea produselor pentru care se aplică mecanisme și instrumente de reglementare a piețelor agricole și agroalimentare

Mecanismele și instrumentele de reglementare a piețelor agricole și agroalimentare se aplică următoarelor produse:

a) cereale și produse procesate din cereale;

b) oleaginoase și produse procesate;

c) sfeclă de zahăr, zahăr și produse procesate;

d) cartof și produse procesate;

e) legume-fructe proaspete și procesate;

f) struguri, vin, produse pe bază de vin și produse procesate;

g) cereale pentru bere, hamei, bere;

h) porcine, carne de porc și produse procesate;

i) păsări, carne de pasăre, ouă și produse procesate;

j) bovine, carne de bovine și produse procesate;

k) ovine și caprine, carne, lapte de ovine și lapte de caprine, lână și produse procesate de ovine și caprine;

- l) produse secundare din zootehnie;
- m) lapte și produse lactate;
- n) plante textile și produse procesate;
- o) plante medicinale și etero-oleaginoase și produse prelucrate și procesate;
- p) tutun și produse din tutun;
- q) semințe și material săditor, flori, plante ornamentale și arhitectură peisageră;
- r) miere de albine, alte produse apicole și produse procesate;
- s) alte produse agricole și procesate din acestea.

Capitolul IV. DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 22. Prezenta lege intră în vigoare la 6 luni de la dat...

Prezenta lege intră în vigoare la 6 luni de la data publicării, cu excepția art.19 alin.(1) lit.f) și alin.(6), care intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2008.

Articolul 23. Guvernul, în termen de 6 luni: a) va prezen...

Guvernul, în termen de 6 luni:

- a) va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;
- b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;
- c) va aproba actele normative necesare implementării prezentei legi.

Legea este valabilă. Relevanța verificată la 03.09.2021